

Entrevista

“Bòsnia cotinua partida en tres comunitats antagòniques”

Husein Orucevic

Politòleg bosnià

—Com descriuriu la situació actual de Bòsnia i Hercegovina, catorze anys després del final de la guerra?

—Les conseqüències de la guerra encara són molt visibles. Tant a l'àmbit polític com al social, Bòsnia continua partida en tres comunitats antagòniques: els musulmans —que som majoria—, els serbis i els croats. L'antagonisme entre tots tres grups va estar adormit durant decennis però, a principi dels 90, va esclatar amb violència. Ara el dilema és si ens interessa viure plegats en un estat de ciutadans o si volem una Bòsnia partida.

—Voleu dir que cal unificar Bòsnia per evitar que es divideixi?

—La Constitució actual no serveix per a afrontar el futur. Ens regim encara pels acords de pau de Dayton, que van permetre d'acabar la guerra el 1995. Cal modificar la Constitució per construir un estat funcional que ens ajudi a integrar-nos a la Unió Europea.

—Tanmateix, els líders serbis de Bòsnia són contraris a una nova constitució que suprimeixi la seva autonomia, la República Srpska.

—Els líders serbis sovint parlen d'un referèndum d'autodeterminació. Voldrien una República Srpska independent de la resta de Bòsnia i Hercegovina. No és una mica estrany? Justament els serbis que van fer la guerra per mantenir una Iugoslàvia unificada ara parlen de separacions. Per a mi, Bòsnia s'hauria de convertir en una Iugoslàvia en petit, on les diverses comunitats poguessin viure en harmonia.

—És factible l'harmonia entre totes tres comunitats?

—El problema és que cada una de les tres comunitats vol ser el grup majoritari i dominant en aquest territori. Hem d'esforçar-nos per no quedar-nos aturats en el temps i l'espai.

—La situació de Mostar, la vostra ciutat, no és pas un exemple gaire encoratjador. Continua dividida per l'antiga línia de front, que separa els barris musulmà i croat.

—Mostar és un cas extrem. El 80% dels estudiants del barri croat no ha estat mai al barri vell de Mostar, que pertany a la part musulmana. En canvi, aquests joves han visitat Barcelona, Atenes, la costa dàlmata... Pensen que el final de la seva ciutat és l'antiga línia de front. Si hi hagués hagut una voluntat política clara d'unificar Mostar,

s'hauria reconstruït la línia de front amb una arquitectura de contacte, que hagués facilitat la convivència, però s'ha deixat tot tal com estava en acabar la guerra.

—Quina valoració en feu, dels catorze anys de protectorat de la Unió Europea a Bòsnia i Hercegovina?

—La Unió Europea ha calmat els ànims, però no ens ha portat l'estat funcional que necessitem. Els bosnians hem demostrat que sols no podem construir una espai multicultural. Per això, cal que la Unió Europea i els Estats Units ens hi ajudin. De fet, tant Europa com els EUA van ser en part responsables de la nostra tragèdia.

—Com hi pot ajudar, la comunitat internacional?

—El nostre país pot ser un experiment molt interessant per a construir un espai multicultural al cor d'Europa. I els líders europeus s'hi haurien d'esforçar perquè, al capdavant, Bòsnia és una criatura de la Unió Europea.

*Pau Bori
Mostar (Bòsnia)*